

Λίγες σκέψεις από το πρόσφατο συνέδριο στη Λίμνη Πλαστήρα για το νερό

Στις 22 και 23 Φεβρουαρίου 2019 διεξήχθη στην λίμνη Πλαστήρα Συνέδριο της ΚΕΔΕ (σε συνεργασία με τον Δήμο Πλαστήρα και άλλους φορείς) με θέμα «Βιώσιμη διαχείριση του νερού-Εθνική ευθύνη και κοινωνική ανάγκη».

Του Κώστα Γκούμα*

Λόγω της περιοχής στην οποία έγινε το Συνέδριο αλλά και του αντικειμένου του, υπήρξαν πολλές παρεμβάσεις γύρω από το μεγάλο υδατικό πρόβλημα της Θεσσαλίας. Ως γνωστό η Θεσσαλία, λόγω των τεράστιων ελλειμμάτων νερού που κάθε χρόνο δημιουργούνται και (συσσωρευτικά) προκαλούν ανεπανόρθωτες βλάβες, χαρακτηρίζεται αναμφισβήτητα ίσως το πιο επιβαρυνόμενο οικολογικά υδατικό διαμέρισμα της χώρας. Σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων μεγάλο μέρος των υδατικών συστημάτων της Θεσσαλίας βρίσκεται σε «κακή» κατάσταση, ποσοτικά και ποιοτικά, κάτι που (μεταξύ άλλων) επέφερε και την πρόσφατη επιβολή υψηλού περιβαλλοντικού τέλους, κατ' εφαρμογή της οδηγίας 60/2000 της ΕΕ.

Στο συνέδριο παραβρέθηκε και χαϊρέτισε ο πρώην υπουργός του ΣΥΡΙΖΑ κ. Παν. Κουρουμπλής (που ως γνωστόν προέρχεται από την Αιτωλοακαρνανία). Ο κ. Κουρουμπλής αναφέρθηκε κυρίως στο θέμα της μεταφοράς των υδάτων του Αχελώου προς το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας, σημειώνοντας ότι, από την περίοδο που ήταν νέος βουλευτής, ήταν θετικός στην ιδέα της μεταφοράς με τον ισχυρισμό ότι δικαίωμα στο νερό έχουν οι πάντες. Παρά τις αντιδράσεις που υπήρξαν στην θέση του αυτή, είχε προτείνει ότι η «γραμμή» των φορέων στην περιοχή του έπρεπε να είναι όχι η άγνοια άρνηση αλλά η διεκδίκηση αντισταθμιστικών ανταλλαγμάτων λόγω «εκτροπής» και «Μόρνου/Εύηνου», θέσεις για τις οποίες, όπως είπε, πάλεψε αταλάντευτα όλα αυτά τα χρόνια, εξηγώντας ότι η «εκτροπή» απαιτεί νηφάλια συζήτηση. Πρότεινε επίσης να εξεταστεί και το θέμα της «αναστροφής» των υδάτων (σ.σ. εννοεί το σύστημα παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας με άντληση - ταμίευση) και υπενθύμισε ότι η Κοινοβουλευτική ομάδα ΣΥΡΙΖΑ, με την ευκαιρία της συζήτησης για το Σύνταγμα, κατέθεσε στη Βουλή πρόταση σχετικά με τα κοινωνικά και τα κοινά αγαθά, ενώ ο ίδιος κατέθεσε στη βουλή δύο επίκαιρες ερωτήσεις για τα θέματα αυτά.

κ. Κουρουμπλής ότι πράγματι πιστεύει αυτά που ανοικτά διακηρύσσει.

Ενδιαφέρον, από μια εντελώς αντίθετη σκοπιά, παρουσίασε ο χαϊρετισμός της βουλευτή Καρδίτσας (ΣΥΡΙΖΑ) κ. Χρ. Κάτσαβριά - Σιωροπούλου, η οποία αναφέρθηκε και αυτή στο υδατικό πρόβλημα της Θεσσαλίας. Η κ. Κατσαβριά «χρωμάτισε» έντονα αρνητικά την αγροτική κατανάλωση νερού, αναφέροντας τον συνολικό όγκο των υδάτων που καταναλώνονται στη χώρα (!) και επικαλούμενη ένα αμφισβητούμενο κατ' εμάς στοιχείο (το 25% του συνόλου ;). Επίσης ανέφερε ως κύριο ζήτημα την «μείωση της σπατάλης», κάτι που ούτως ή άλλως αποτελεί τον ένα βράχιο του υδατικού ισοζυγίου στο Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας (μείωση της «ζήτησης»). Στην συνέχεια όμως, «εγκυκλοπαιδικά» το σκεπτικό του θεσμοθετημένου Σχεδίου, το οποίο ως βασικό, επίσης, άξονα ενεργειών προτείνει παράλληλα την αύξηση της «προσφοράς», δηλαδή συγκεκριμένα έργα ταμίευσης, περνάει στην επίθεση κατά της μεταφοράς νερού από τον Αχελώο, ισχυριζόμενη κάτι εξωφρενικό, ότι δηλαδή η συζήτηση (!) για την εκτροπή Αχελώου «αποτέλεσε τροχοπέδη για την εφαρμογή βιώσιμων μεθόδων διαχείρισης του αρδευτικού νερού και άφησε την Θεσσαλία χωρίς περιβαλλοντικά (!) έργα, που αν σχεδιάζονταν και υλοποιούνταν όλα τα προηγούμενα χρόνια το πρόβλημα θα είχε λυθεί σε σημαντικό βαθμό». Και αφού η Κατσαβριά βρήκε το άλλοθι που της χρειαζόταν, στην συνέχεια αναφέρεται στον «προγραμματισμό» του ΥΠΑΑΤ για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών με γενικότητες που έχουμε επανειλημμένα ακούσει χωρίς όμως επί τέσσερα χρόνια να έχουμε δει έστω κάποια βήματα να πραγματοποιούνται (π.χ. κατασκευή φραγμάτων, δημιουργία ενιαίου φορέα, κ.α.).

Επίσης, όσον αφορά στις προθέσεις της κυβέρνησης αλλά και προσωπικά τις προτάσεις της ίδιας για την τύχη των εγκατελειμμένων έργων Συκιάς και σήραγγας, η κ. Κατσαβριά δεν ανέφερε ΟΥΤΕ ΜΙΑ ΛΕΞΗ. Αρκέστηκε στο «ανάθεμα» και στο «άλλοθι» και αγνόησε περιφρονητικά τους φορείς και παράγοντες της Θεσσαλίας που παρίσταντο και που ανέμεναν (το δικαιούνται) να πληροφορηθούν πως επιτέλους τοποθετούνται οι εκπρόσωποι μας για το επίμαχο θέμα ολοκλήρωσης των έργων αυτών και ποια είναι η στάση τους απέναντι στις σαφείς τεκμηριωμένες πρό-

για τα θέματα αυτά. Δεν έχουμε κανέναν λόγο να αμφισβητήσουμε την ειλικρίνεια και τις προθέσεις του κ. Κουρουμπλή για όσα ανέφερε. Θα σημειώσουμε όμως πως η κυβέρνηση στην οποία επανειλημμένα συμμετείχε και το κόμμα που στηρίζει έχουν επίσημως διακηρύξει την αντίθεσή τους στην συνεργασία των δύο λεκανών (ΛΑΠ) Αχελώου και Πηνειού, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα που διαθέτουν ώστε να μην υπάρξει ποτέ η συνεργασία αυτή (χωροταξικές μελέτες, Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων, προτάσεις για έργα «υποκατάστασης» της μεταφοράς κ.λ.π.), προβαίνοντας ακόμη και σε ανοικτές αντιδημοκρατικές και αντιδεοντολογικές παρεμβάσεις στο επιστημονικό έργο των αρμόδιων μελετητών των Σχεδίων Διαχείρισης (2017), με ρητή εντολή να μην αγγίζουμε καν το θέμα αυτό !

Όσο για τον διάλογο που ορθώς ο κ. Κουρουμπλής προτείνει, αυτός ουδέποτε πραγματοποιήθηκε επί της ουσίας. Ακόμη και για τα ημιτελή και εγκαταλειμμένα έργα επί του άνω Αχελώου που έχουν αφεθεί στην τύχη τους, δεν εισακούστηκαν από κανέναν οι απόλυτα τεκμηριωμένες απόψεις των θεσσαλικών φορέων για την αξιοποίηση των έργων Συκιάς – σήραγγας.

Πάντως, δεδομένου ότι ο κ. Κουρουμπλής κατέχει σημαντική θέση στο κυβερνών κόμμα και (ως γνωστόν) εισακούεται ευρύτερα, εις επίρρωση των όσων είπε, θα μπορούσε να αναλάβει πρωτοβουλία ο ίδιος για έναν διάλογο με τους θεσσαλικούς φορείς και πολιτικά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, ειδικά στο επίπεδο Υπουργείου Υποδομών (που έχει και την αρμοδιότητα στα έργα αυτά). Σε μια τέτοια περίπτωση θα φανεί ποιες πραγματικά είναι οι προθέσεις της κυβέρνησης και τι θα προτείνουν για την επόμενη τετραετία κυβερνητικής διαχείρισης στα θέματα αυτά. Θεωρούμε ότι αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος να αποδείξει ο

απέναντι στις σαφείς τεκμηριωμένες προτάσεις αξιοποίησης των έργων που διατυπώνουν ΠΕΔ, ΤΕΕ, ΕΘΕΜ κ.λ.π.

Σε αντιδιαστολή με την κ. Χρ. Κατσαβριά, μια άλλη βουλευτής Καρδίτσας του κυβερνητικού κόμματος, η κ. Π. Βράντζα, έδωσε τις ημέρες αυτές στην δημοσιότητα επιστολή που απέστειλε στον Αντιπρόεδρο της κυβέρνησης κ. Γ. Δραγασάκη για τα έργα της Συκιάς – σήραγγας. Δεν γνωρίζουμε τι ενδιαφέρον για πρωτοβουλίες μπορεί να υπάρξει από την σημερινή κυβέρνηση στο σύντομο χρονικό διάστημα που απομένει έως τις βουλευτικές εκλογές. Θεωρούμε όμως ότι οι ιδεοληπτικές τοποθετήσεις της κ. Χρ. Κατσαβριά, η τεράστια απόκλιση στις τοποθετήσεις ανάμεσα σε βουλευτές που στηρίζουν την ίδια κυβέρνηση και η επί τέσσερα χρόνια πλήρης αγνόηση του θέματος από το αρμόδιο Υπουργείο Υποδομών, ελάχιστα περιθώρια αισιοδοξίας επιτρέπουν.

Κλείνοντας, επειδή το θέμα είναι πολύ επείγον και ιδιαίτερα σοβαρό, απαιτούνται καθαρές τοποθετήσεις από όλους, ακόμη και από τα κόμματα της αντιπολίτευσης που επιδιώκουν να αναλάβουν κυβερνητικές ευθύνες.

Ας το καταλάβουν ΟΛΟΙ ότι γενικότητες, υποσχέσεις και δηλώσεις προθέσεων με τα «υπέρ» ή «κατά» της εκτροπής Αχελώου, πλέον δεν αρκούν. Οι συνθήκες επιβάλλουν συγκεκριμένες και δεσμευτικές προγραμματικές θέσεις (π.χ. μελέτες και διαδικασίες επανεκκίνησης τεχνικών έργων, μελέτες και επιλογή φορέα για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, νομοθετικές πρωτοβουλίες, τεκμηρίωση στο ΣτΕ κ.λ.π.). Μόνο έτσι θα αποφύγουμε να επαναληφθεί άλλη μία χαμένη τετραετία για τα οξυμένα περιβαλλοντικά και υδατικά προβλήματα της Θεσσαλίας.

*** Ο Κώστας Γκούμας είναι γεωπόνος,
πρ. Δ/ντής Εγγείων Βελτιώσεων,
πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κ.Ε**